

www.kanjiža.rs

www.tata.hu

www.ferencvaros.hu

www.kralovskychlmec.sk

www.kiskunhalas.hu

www.sepsiszentgyorgy.ro

Financed by EACEA of the European Commission, Europe for Citizens Programme. Finansirano od strane EACEA Evropske komisije, iz programa Evropa za građane i građanke. Támogatója az Európai Bizottság az Európa a polgárokért programján keresztül.

Partnari:

- LOKALNA SAMOUPRAVA FERENCVAROŠ – MAĐARSKA
- GRAD KRÁĽOVSKÍ HLMEC – SLOVÁČKA
- LOKALNA SAMOUPRAVA GRADA KISKUNHALAS – MAĐARSKA
- LOKALNA SAMOUPRAVA OPŠTINE KANJIŽA – SRBIJA
- GRAD SVETI ĐORĐE – RUMUNIJA
- LOKALNA SAMOUPRAVA GRADA TATA – MAĐARSKA
- INFORMACIONI CENTAR ZA RAZVOJ POTISKOGE REGIONA, KANJIŽA
- REGIONALNI CENTAR ZA PROFESIONALNI RAZVOJ ZAPOSLENIH U OBRAZOVANJU – KANJIŽA
- KANCELARIJA ZA MLADE OPŠTINE KANJIŽA

Partnerek:

- FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA – MAGYARORSZÁG
- KIRÁLYHELMEC VÁROS – SZLOVÁKIA
- KISKUNHALAS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA – MAGYARORSZÁG
- MAGYARKANIZSA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA – SZERBIA
- SEPSISZENTGYÖRGY VÁROS – ROMÁNIA
- TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA – MAGYARORSZÁG
- TISZA MENTI INFORMÁCIÓS FEJLESZTÉSI KÖZPONT, MAGYARKANIZSA
- REGIONÁLIS SZAKMAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ KÖZPONT, MAGYARKANIZSA
- MAGYARKANIZSA KÖZSÉG IFJÚSÁGI IRODÁJA

Partners:

- MUNICIPALITY OF FERENCVÁROS – HUNGARY
- THE TOWN OF KRÁĽOVSKÝ HLMEC – SLOVAKIA
- MUNICIPALITY OF KISKUNHALAS – HUNGARY
- MUNICIPALITY OF KANJIŽA – SERBIA
- THE TOWN OF SFĂNTU GHEORGHE – ROMANIA
- MUNICIPALITY OF TATA – HUNGARY
- ICR – CENTRE FOR INFORMATION AND DEVELOPMENT OF THE TISA REGION – KANJIŽA
- REGIONAL PROFESSIONAL TEACHER TRAINING CENTRE – KANJIŽA
- YOUTH OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF KANJIŽA

Europe for Citizens
Programme

Education and Culture DG

Education, Audiovisual & Culture
Executive Agency

Ime projekta: Evropa - Međusobno podučavanje i učenje
A projektum címe: Európa - Tanítás és tanulás egymástól
Title of the project: Europe - Teaching and Learning from Each Other

Naziv programa: Europe for Citizens/EACEA – Evropa za građane i građanke
A program neve: Europe for Citizens/EACEA - Európa a polgárokért
Name of the programme: Europe for Citizens/EACEA

Učesnici:

- predstavnici i radnici opština
- lideri obrazovnih institucija, stručno osoblje
- predstavnici nevladinih organizacija

Cilj programa Evropa za građane i građanke

Cilj programa Evropske komisije Evropa za građane i građanke je da se uspostavi realna veza između Evrope i njenih građana. Neophodno je aktivno učešće građana u izgradnji zajedničke Evrope. Program podržava saradnju građana i organizacija iz različitih zemalja u cilju njihovog zajedničkog delovanja i razvijanja sopstvenih ideja o nadnacionalnom evropskom okruženju, te pri tome ne ugrožavajući različitosti. Program je osmišljen da pomogne građanima da se detaljnije upoznaju sa istorijom i funkcionisanjem Evropske Unije, da razumeju politiku u procesu donošenja odluka EU i da ih podržite na aktivno angažovanje i demokratsko učešće.

Opis projekta

Opština Kanjiža je uspešno aplicirala za program Evropa za građane i građanke u okviru konkursa Evropske Unije. Opština je pripremu i implementaciju projekta poverila Informacionom centru za razvoj Potiskog regina (ICR). Program Susret partnerskih gradova je pokrenut u julu 2013. godine, a završen je krajem 2014. godine. Projekat EU - Međusobno podučavanje i učenje je dostigao svoj među-

narodni karakter uključujući partnerske gradove opštine Kanjiže. Tri opštine iz Mađarske su učestvovala u projektu, i to Ferencváros – Budimpešta, Kiskunhalas i Tata, kao i Kralovski Hlmeč iz Slovačke, Sveti Đorđe iz Rumunije i opština Kanjiža iz Srbije. Tokom trajanja projekta održano je više sastanaka. Sprovedenje projekta je počelo letnjim omladinskim kampom, nakon čega su održani mnogobrojni događaji povodom dana opštine kao što su: Međunarodni atletski i plivački maraton, Dan Svetog Stefana i Dan novog hleba, Dan opštine Kanjiža – serija programa. U okviru projekta realizovane su četiri stručne radionice čije su teme bile sport, obrazovanje, kultura i omladina. Na radionicama svaki tim je bio sačinjen od 4-5 osoba po svakom partnerskom gradu. Prioritetne oblasti na konferenciji su bile: izbor profesije mladih ljudi, mogućnosti zapošljavanja, ostvarivanje ciljeva na domaćem i inostranom tržištu, profesionalno usavršavanje i profesionalna orijentacija. Predstavljeno je stanje obrazovnog sistema u regionu, značaj učenja na maternjem jeziku i profesionalni razvoj prosvetnih radnika. Program se završio studijskim putovanjem čiji je domaćin bio grad Tata.

Résztvevők:

- önkormányzati dolgozók, képviselők
- oktatási intézmények vezetői, szakmunkatársak
- civil szervezetek képviselői

Az Európa a polgárokért program célja

Az Európai Bizottság Európa a polgárokért programjának szerepe, hogy igazi kapcsolat legyen Európa és a polgárok között. A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül fontos. A program ezért támogatja a különböző országok állampolgárainak és szervezeteinek együttműködését annak érdekében, hogy azok találkozzanak, közösen cselekedjenek, és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tisztelőben tartó európai környezetről.

A program célja, hogy segítse a polgárokat az Unió történelmének, működésének alaposabb megismerésében, az uniós szakpolitikák és döntéshozatali folyamatok megértésében, miközben aktív szerepvállalásra és demokratikus részvételre ösztönzi őket.

A projektum bemutatása

Magyarország önkormányzata sikeresen pályázott az Európai Bizottság Az Európa a polgárokért program keretein belül. Az önkormányzat a pályázat elkészítésével és lebonyolításával egyik intézményét, a Tisza Menti Információs Fejlesztési Központot bízta meg.

A Testvérvárosi Találkozók nevet viselő alprogram 2013. júliusában indult és 2014. év végén fejeződött be. Nemzetközi jellegű Magyarországi község testvérvárosi kapcsolatainak bevonásával érte el. Három magyarországi (Ferencváros – Budapest, Kiskunhalas és Tata város ön-

kormányzata), a szlovákiai Királyhelmeč, az erdélyi Sepsiszentgyörgy és Szerbiából a magyarországi önkormányzat vett részt a rendezvénysorozaton. A szűk másfél év alatt számos találkozóra került sor. A program megvalósulása a Nyári Ifjúsági Táborral kezdődött, majd olyan látványos és tömeges városnap rendezvényeken került sor a testvérvárosi találkozókra, mint amilyen a Nemzetközi Futó- és Uszómáraton, a Szent István-napi Újkegyér ünnep és Magyarországi Község-napi rendezvénysorozata.

A projektum keretein belül négy szakmai tanácskozással valósult meg, amelyeken az oktatás, a sport, a művelődés és az ifjúság köré csoportosuló témák kerültek megvitatásra és testvértelepüléseinként 4-5 főből álló csapatok vettek részt ezeken a műhelymunkákon.

A tanácskozások kiemelt területe a fiatalok pályaválasztása, munkalehetőségeik, érvényesülésük kül- és belföldön, továbbtanulásuk és pályaeorientációjuk volt, valamint bemutatásra került a résztvevő régiók oktatási helyzete, az anyanyelven való tanulás felmérhetetlen jelentősége, valamint a pedagógusok szakmai továbbképzése.

A program egy tanulmányúttal fejeződött be, melynek házigazdája Tata Város önkormányzata volt.

Participants:

- municipal staff, councilors
- leaders of educational institutions, professional staff
- representatives of non-governmental organizations

The aim of the Europe for Citizens Programme

The role of the European Commission's Europe for Citizens Programme is to create a deeper connection between Europe and its citizens. Active participation of citizens is essential in the building of a common Europe, therefore the programme supports the cooperation of citizens and organizations from different countries in order to ensure that they meet and act together, and they develop their own ideas about a common European environment, which is transnational but respects diversity. The programme is designed to help citizens in learning about the history and operations of the European Union, to understand EU policies and decision-making processes, while encouraging their active engagement and democratic participation.

Description of the project

The Municipality of Kanjiža successfully applied for a grant of the EU-co-financed Europe for Citizens Programme.

An institution of the local government, the Centre for Information and Development of the Tisa Region (ICR – www.icr.rs) was responsible for the implementation of the project.

Thematic Networking of Twinned Towns action started in July 2013 and was completed at the end of the year 2014. The project has reached international character with the involvement of the sister cities of the Municipality of Kanjiža.

Three Hungarian municipalities participated in a series of events (Municipality of Ferencváros – Budapest, then the municipalities of Kiskunhalas and Tata), as

well as Kralovský Chlmec from Slovakia, Sfântu Gheorghe from Romania and the Municipality of Kanjiža from Serbia.

Several meetings have been held during the project implementation – a period of nearly a year and a half.

The implementation of the project began with a summer youth camp, which was followed by events based on municipal festivities of Kanjiža, such as the International Running and Swimming Marathon, the New Bread Festivity of St. Stephen's Day and a series of events for the occasion of the Day of the Municipality of Kanjiža, which had massive turnouts and the project message was properly disseminated.

Within the framework of the project, four professional meetings were realized, where the topics centered around discussions on education, sport, culture and youth culture in Serbia and in the partner countries.

Teams of four-five persons participated in the workshops from each sister city. The priority areas of the meetings were the career choices of young people, employment opportunities, success in their home countries or abroad, further education and career orientation.

The educational situation of the sister cities' regions were presented, as well as the immeasurable importance of learning in mother tongue and the further training opportunities of teachers.

The project was completed with a study tour hosted by the Municipality of Tata.

Mogućnosti za usavršavanje i zapošljavanje Továbbtanulási és elhelyezkedési lehetőségek Further education and employment opportunities

Teme:

Sistem obrazovanja u Srbiji
Lokalni akcioni plan omladine opštine Kanjiža
Stanje obrazovnog sistema u Kanjiži
Profesionalne aktivnosti i edukativni programi Regionalnog centra za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju

Kanjiža, 15-16. novembar 2013.

Sumiranje utisaka sa radionice:

- Obrazovne institucije imaju ulogu u očuvanju zajednice i jezičkog okruženja i značajan su faktor u vaspitanju dece i mladih u procesu njihovog odrastanja.
- Potrebno je iskoristiti programe Evropske unije koji daju mogućnost i priliku za saradnju između srpskih, mađarskih, rumunskih i slovačkih škola kao i mogućnost za sticanjem zajedničkih iskustava među mladima.
- Nacionalnim manjinama treba stvoriti mogućnosti za učenje na maternjem jeziku i omogućiti prijemne ispite na maternjem jeziku.
- U obrazovanju manjina treba obezbediti dovoljan broj nastavnih knjiga odgovarajućeg sadržaja na jeziku nacionalnih manjina.
- Treba podržavati talentovane đake koji pokazuju izuzetne rezultate tokom školovanja.
- Postoji potreba za takvim programima i programskim paketima koji pomažu razvoj učenika.
- Potrebno je povećati interoperabilnost među obrazovnim sistemima i sistemima doškovanja - koncept studiranja širom Evrope bez prepreka.
- Potrebno je obezbediti uslove za ostanje i prosperitet u rodnoj zemlji.

Témák:

A szerbiai oktatási rendszer
Magyarokanizsa Község Helyi Ifjúsági Akcióterve
Magyarokanizsa Község oktatási helyzetképe
A magyarokanizsai Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ szakmai tevékenysége és oktatási programja

Magyarokanizsa, 2014. november 15-16.

Megfogalmazott gondolatok, összegzés:

- Az oktatási intézmények közösségmegtartó szerepe és az anyanyelvi környezet fontos tényezőt alkotnak a gyermekek és fiatalok nevelésében, oktatásában és a felnőtté válás folyamatában.
- Ki kell használni az Európai Unió azon programjait, amelyek lehetőséget és alkalmat adnak a szerbiai, magyarországi, romániai és szlovákiai iskolák együttműködésére, valamint a fiataloknak a közös élményszerzésre.
- Lehetőséget kell teremteni a kisebbségben élő nemzetiségeknek az anyanyelven való tanulásra és az anyanyelven történő felvételi vizsgára.
- A kisebbségi oktatásban biztosítani kell a megfelelő tartalmú és mennyiségű magyar nyelvű tankönyvet.
- Támogatni kell a tehetséges, a tanulmányaik során kimagasló eredményeket elérő fiatal tanulókat.
- Olyan programokat, programcsomagokat kell összeállítani, amelyek segítik a tanulók felzárkóztatását és fejlesztését.
- Növelni kell az oktatási és képzési rendszerek átjárhatóságát (akadálymentes tanulás Európa-szerte).
- A közösség megtartó erejére támaszkodva segíteni kell a szülőföldön való maradást és szakmai boldogulást.

Europe for Citizens
Programme

Education and Culture DG

EACEA
Education, Audiovisual & Culture
Executive Agency

Themes:

The Serbian education system
The Local Youth Action Plan of the Municipality of Kanjiža
The status of education in Kanjiža
Professional activities and educational programmes of the Regional Professional Teacher Training Centre of Kanjiža

15-16 November 2013

Summary of comments:

- Educational institutions have a major role in the preservation of a community and the language environment. They are a contributing factor to the upbringing of children and youth and they also influence the process of growing up.
- It is necessary to utilize the programmes of the European Union which provide opportunities for cooperation between schools in Serbia, Hungary, Romania and Slovakia, as well as for the youth to gain a common experience.
- Opportunities for the national minorities to learn in their native languages need to exist, as well as opportunities to take entrance exams in their native languages.
- A sufficient number of school books of adequate content in minority languages need to be provided.
- Talented students with excellent academic achievements need to be encouraged.
- Programmes or programme packages that enable development of the students need to be developed.
- Obstacle free studying in Europe needs to become available.
- Conditions for remaining and prospering in the native country need to be created.

A sada, kuda?
És most, merre?
„Where do we go next?”

Teme:

Obrazovne teme: mogućnosti doškolavanja za đake i studente
Interoperabilnost učenja između zemalja Evropske Unije
Mogućnosti zapošljavanja i obrazovanja u inostranstvu

Sumiranje utisaka sa radionice:

Kanjiža, 23-24. januar 2014.

- Kako pomoći mladim ljudima da pronađu posao u inostranstvu?
- Uzimajući u obzir prirodnu migraciju javlja se potreba za pružanjem podrške pri zapošljavanju mladih ljudi u drugim zemljama.
- Postoji potreba za izjednačenjem diplome među zemljama.
- Mladi ljudi treba da budu svesni šta ih čeka u inostranstvu ako žele da se zaposle tamo.
- Znanje stranih jezika (engleski, nemački) je izuzetno važno za uspeh mladih ljudi u inostranstvu.
- Obrazovne institucije su dužne da obezbede kadrove koji su spremni za tržišnu utakmicu.
- Neophodna je predvidljiva ekonomska situacija kako bi obrazovne institucije mogle da obuče kadrove koji zadovoljavaju potrebe tržišta rada.
- Kancelarija za mlade može da pomogne u izboru profesije.
- Zajedničko razmišljanje je uvek veoma korisno u rešavanju problema - potrebna je stalna razmena iskustva.

Témák:

Az oktatás köré csoportosuló témakörök: tanulóink, egyetemistáink továbbtanulásának lehetőségei
Az EU országok közötti tanulási átjárhatóság
Külföldön való munkavállalás és oktatás lehetőségei

Magyarokaniza, 2014. január 23-24.

Mégfogalmazott gondolatok, összegzés:

- Hogyan lehet segíteni a fiatalokat a külföldi munkavállalásban?
- A természetes migrációt figyelembe véve a fiatalok más országban való munkavállalását segíteni kell.
- A megszerzett diplomák kiegyenlítése az EU országokon belül.
- Tudatosítani kell a fiatalokban azt, hogy mi vár rájuk külföldön abban az esetben, ha munkát szeretnének vállalni.
- Az idegen nyelvek (angol, német) ismerete nagyon fontos ahhoz, hogy a fiatal külföldön érvényesülni tudjon.
- A piacképes munkaerő biztosítása az oktatási intézmények feladata.
- Kiszámítható gazdasági folyamatokra van szükség ahhoz, hogy az oktatási intézmények a piac igényeinek megfelelő munkaerőt képezzenek.
- A fiatalok pályorientációját nagymértékben segíthetik az ifjúsági irodák.
- A közös gondolkodás mindig nagyon hasznos egy probléma megoldásában, a tapasztalatserére szükség van.

Themes:

Themes organized around education: further learning opportunities for pupils and students
Academic interoperability among EU countries
Employment and education opportunities abroad

Summary of comments:

Kanjiža, 23-24 January 2014

- How to help young people to find employment abroad?
- Considering natural migration, the employment of young people in other countries must be supported.
- The earned degrees should have the same academic value within EU countries.
- Young people must be made aware what is waiting for them if they apply for positions abroad.
- Knowledge of foreign languages (English, German) is very important to be able to succeed in the labour market.
- Responsibility of educational institutions to ensure appropriate workforce for the market.
- Predictable economy is required for education institutions in order to train marketable workforce.
- Youth offices can play a key role in the the career choices of young people.
- Common thinking has always been useful in solving problems - exchange of experience is necessary.

Europe for Citizens
Programme

Education and Culture DG

EACEA
Education, Audiovisual & Culture
Executive Agency

Stručno usavršavanje nastavnika
Pedagógusok szakmai továbbképzése
Teachers' further training

Teme:

Značaj stručnog usavršavanja prosvetnih radnika
 Značaj doživotnog učenja
 Uloga sindikata nastavnika

Sumiranje utisaka sa radionice:

Sveti Đorđe, 24-25. april 2014.

- Stručno usavršavanje nastavnika se organizuje na sličan način u sve četiri države.
- Obuka nastavnika može da poboljša kvalitet obrazovanja.
- U Srbiji je veoma visok broj programa za obuku ali ne postoji stvarno filtriranje sadržaja u procesu akreditacije.
- U Slovačkoj stručno usavršavanje nastavnika nije obavezno ali je usko povezano sa sertifikacionim ispitima.
- Udruženja nastavnika imaju posebnu ulogu u stručnom usavršavanju nastavnika.
- Učenje na maternjem jeziku u svim oblastima treba da bude podržano.
- Stalni razvoj je osnovni predušlov za kontinualnu obnovu.

Témák:

A pedagógusok szakmai továbbképzésének fontossága
 Az életen át tartó tanulás jelentősége
 A pedagógusszervezetek szerepe

Megfogalmazott gondolatok, összegzés:

Sepsiszentgyörgy, 2014. április 24-25

- A pedagógus-továbbképzés hasonló formában és keretek között szerveződik meg a négy országban.
- A tanárok továbbképzésével javíthatjuk az oktatás minőségét.
- Szerbiában a továbbképzési programok száma nagyon magas, nincs igazi tartalmi szűrés az akkreditációs folyamatban.
- Szlovákiában nem kötelező a pedagógus-továbbképzés, viszont a minősítő vizsgához szorosan kapcsolódik.
- A pedagógusszövetségeknek kiemelt szerepük van a pedagógus-továbbképzésben.
- A folyamatos megújulás alapfeltétele az állandó fejlődés.
- Az anyanyelven való tanulást támogatni kell az oktatás minden szintjén és területén.

Themes:

The importance of the further education of teachers
 The significance of Life Long Learning
 The role of teachers' organizations

Summary of comments:

Sfântu Gheorghe, 24-25 April 2014

- Further education of teachers is organized in similar form and framework in all four countries of the project partnership.
- The further education of teachers can improve the quality of education.
- The number of training programmes is very high in Serbia but there is no real content filtering in the accreditation process.
- Further education of teachers is not mandatory in Slovakia but it is closely related to the teachers' qualification exam.
- Teachers' associations have a particular role in further education of teachers.
- Constant development is the basic condition of continuous renewal.
- Learning in one's native language should be encouraged in all areas.

Mesto i uloga nastavnika u obrazovnom sistemu
A pedagógus helye, szerepe az oktatási rendszerben
The pedagogue's place and role in the education system

Teme:

Nastavnici u mreži obrazovnog sistema
 Portfolio nastavnika
 Portfolio učenika
 Individualni plan razvoja nastavnika

Kanjiža, 7-8. avgust 2014.

Sumiranje utisaka sa radionice:

- Značaj autoriteta nastavnika.
- Nastavnik treba da bude sposoban da ispuní mnogo uloga.
- Velika je razlika između percepcije nastavnika i učenika.
- Preduslov za razvoj je kontinuirano stručno usavršavanje.
- Veoma je važno obezbediti uslove kao što su obezbeđivanje visoko kvalitetne obuke, motivisanje nastavnika te aktivno bavljenje kontinuiranim stručnim usavršavanjem.
- Imamo poteškoća pri uvođenju inkluzivnog nastave u Srbiji - zato treba da nam za primer služe zemlje koje već imaju iskustva.
- Zajedničko razmišljanje je uvek veoma korisno u rešavanju problema – razmena iskustva je potrebna.

Témák:

A tanár az oktatási rendszer hálózatában
 A tanári portfólió
 A tanulói portfólió
 A tanár egyéni fejlesztési terve

Magyarokaniza, 2014. augusztus 7-8.

Megfogalmazott gondolatok, összegzés:

- A tanári tekintély fontosságát hangsúlyozni kell.
- A tanár sokféle szerepet tölt be.
- Nagy az eltérés a tanár és a diák világnézete között.
- Az állandó szakmai továbbképzés előfeltétele a fejlődésnek.
- A feltételek biztosítása nagyon fontos, minőséges képzéseket kell biztosítani, motiválni a pedagógusokat, hogy aktívan dolgozzanak saját állandó szakmai fejlődésükön.
- Az inkluzív oktatás bevezetése Szerbiában nehézségekkel jár, azoktól az országoktól kell tanulni, ahol már nagyobb tapasztalattal rendelkeznek ebben a témában.
- A közös gondolkodás mindig nagyon hasznos, a tapasztalatcserére szükség van, megerősít bennünket.

Themes:

Teachers in the school system's network
 The teachers' portfolio
 The students' portfolio
 The teachers' individual development plan

Summary of comments:

Kanjiža, 7-8 August 2014

- The importance of teachers' authority should be emphasized.
- The teacher must fulfill multiple roles.
- There is a considerable difference between the teachers' and pupils' perception.
- Continuous professional training is the precondition of development.
- It is very important to ensure the conditions for high quality trainings in order to motivate teachers in the active development of their constant progress.
- There are difficulties with the introduction of inclusive education in Serbia. There is need to learn from those countries that have an established and functioning system in this matter.
- Common thinking is still very useful in solving a problem, the exchange of experience is required and it strengthens relations.

Profesionalna orijentacija Pályáorientáció Career orientation

Teme:

Proces izbora karijere, dodela zadataka
Usluge koje potpomažu izbor profesije
Izbor škola i pomoć pri izboru profesije
Profesionalna orijentacija mladih ljudi

Sumiranje utisaka sa radionice:

Tata, 18-19. septembar 2014.

- Mladima je potrebno pružiti pomoć pri izboru karijere.
- Potrebno je primetiti značaj stručne orijentacije čaka u obrazovnom sistemu.
- Individualni razgovori su takođe važni i kod izbora profesije karijere.
- Uloga pružanja podrške je veoma važna.
- Programi koji spajaju mlade su takođe važni.
- Dobar izbor karijere povećava mogućnost zapošljavanja.
- Mladi sa profesijom koja je tržišno orijentisana lakše mogu doći do posla.
- Najveća nezaposlenost je među mladima.

Témák:

A pályaválasztás folyamata, a feladatok megoszlásának alakulása
A pályáorientációs szolgáltatások
A pályaválasztás és iskolaválasztási segítségnyújtás
A fiatalok pályáorientációja

Megfogalmazott gondolatok, összegzés:

Tata, 2014. szeptember 18-19.

- A fiatalok pályáorientációját és pályaválasztását segíteni kell.
- Az oktatási rendszerben látjuk a pályaválasztás helyét.
- Az egyéni foglalkozások a pályaválasztás területén is fontosak.
- A pályaválasztást segítő szolgáltatások szerepe a meghatározó.
- A fiatalokat összetartó programok nagyon fontosak.
- Helyes pályaválasztással nagyobb az elhelyezkedési lehetőség.
- Piacképes szakmával lehet legkönnyebben munkához jutni.
- Legtöbb munkanélküli a fiatalok között van.

Themes:

The process of career choice, the distribution of tasks
Guidance services
Career choice and school choice assistance
Career orientation for young people

Summary of comments:

Tata, 18-19 September 2014

- Young people should be helped in their career choice.
- Career choice should be positioned in the education system.
- Individual consultations are also important in career choice.
- The function of supporting services in career choice is essential.
- Programmes, which link the youth are very important.
- In case of a right career choice, the chances are higher to get a position.
- Employment with professions needed on the market is easier.
- Most of the unemployed are young.

Procena realizacije programa:

- Na osnovu mišljenja učesnika u programu možemo zaključiti da su teme pomogle u isticanju značaja zajedničkog razmišljanja
- Teme o kojima smo diskutovali pružaju podstrek stručnjacima za zajedničko razmišljanje
- Potrebna je razmena iskustava koju program obezbeđuje
- Stručne ekscurzije pomažu bolje razumevanje profesije nastavnika
- Definisana je jasna potreba za nastavak projekta u budućnosti

Mogući pravci dalje saradnje u oblasti obrazovanja:

- **Mogućnosti inkluzivnog obrazovanja u osnovnim školama**
Akreditovana stručna tribina u obrazovnom sistemu Srbije koja će omogućiti razmenu iskustava između nastavnika razrednih nastava, nastavnika i stručnog osoblja.
- **Razvoj kompetencija učitelja**
Akreditovana stručna konferencija za vaspitače, nastavnike razredne nastave, nastavnike i stručne osoblje na kojoj će doći do diskusije o osnovnim uslovima nastavnčkih kompetencija.
- **Osnovni uslovi kvalitetnog vaspitno-obrazovnog rada obrazovne institucije**
Akreditovana stručna tribina o obrazovnom sistemu Srbije, na kojoj će doći do razmene iskustava između nastavnika razredne nastave, nastavnika, lidera institucija i stručnog osoblja.
- **Mesto i uloga zdravstvenog obrazovanja u vaspitno-obrazovnom sistemu**
Stručni sastanci za nastavnike.
- **Korišćenje dramske pedagogije u vaspitno-obrazovnom radu**
Stručni sastanci za nastavnike.
- **Razvoj multikulturalne atmosfere u obrazovnim ustanovama**
Stručni sastanci za nastavnike.

A program megalvalulasanak ertekelése:

- A programban résztvevők véleménye alapján megállapíthatjuk, hogy a felöltelt témák nagyban hozzásegítettek a közös gondolkodás fontosságának megerősítéséhez
- A feldolgozott témák segítik a szakmabeliek együttgondolkodását
- Szükséges a folyamatos tapasztalatcsere , melyet ez a program biztosított
- A tanulmányutak hozzásegítettek a szakma jobb megismeréséhez, megtapasztalásához
- Határozott igény alakult ki a program jövőbeli folytatására

A további együttműködés lehetséges irányvonalai az oktatás területén:

- **Az inkluzív oktatás lehetőségei az általános iskolában**
Akkreditált szakmai tribün a szerbiai oktatási rendszerben osztálytanítók, tanárok és szakmunkatársak bevonásával, ahol tapasztalatcsere kerül sor.

Moguće oblasti za dalju saradnju:

Godine 2013-2014 na inicijativu opštine Kanjiže je implementiran projekat „EU - Međusobno podučavanje i učenje” koji svojim aktivnostima potvrdio da je neophodna saradnje između partnerskih gradova u oblasti obrazovanja, sporta, kulture i omladine.

A további együttműködés lehetséges irányvonalai:

A Magyarokanizsai önkormányzat által kezdeményezett és 2013-2014-ben megvalósított Testvérvárosi Találkozó program aktivitásai egyértelműen megerősítették, hogy szükség van a testvérvárosok közötti együttműködésre az oktatás, a sport, a művelődés és az ifjúság területén.

A tanári kompetenciák fejlesztése

- Akkreditált szakmai konferencia óvónók, osztálytanítók, tanárok, szakmunkatársak részére, amelyen műhelymunka formájában feldolgozásra kerülnek a tanári kompetenciák alapkövetelményei.
- **Az oktatási intézmények minőségi oktatói-nevelői munkájának alapfeltételei**
Akkreditált szakmai tribün a szerbiai oktatási rendszerben osztálytanítók, tanárok, szakmunkatársak és intézményvezetők bevonásával, ahol tapasztalatcsere kerül sor.
- **Az egészséges életmódra való nevelés helye és szerepe az oktatói-nevelői munkában**
Szakmai tanácskozás pedagógusok számára.
- **A drámapedagógia alkalmazása az oktatói-nevelői munkában**
Szakmai tanácskozás pedagógusok számára.
- **Multikulturális légkör kialakítása az oktatási intézményekben**
Szakmai tanácskozás pedagógusok számára.

Evaluation of the implementation:

- Based on the opinion of participants in the programme, we concluded that the covered themes considerably helped the importance of strengthening joint thinking
- The discussed topics have helped professionals to take part in a shared exchange of opinions
- The type of exchange of experience, which was ensured by the programme, is required
- Sharing experience ensured by the programme is required
- A definite need has been articulated for the continuation of activities

Possible directions of further cooperation in the field of education:

- **Possibilities of inclusive education in primary schools**
Accredited professional tribune for class teachers, teachers and professional staff working in the Serbian education system, involving professionals from sister cities and learning the know-how of others.
- **The development of teacher competencies**
Accredited professional conferences for kindergarten teachers, class teachers, teachers and professional staff, where the basic requirements of teacher skills are acquired in workshops.
- **Basic conditions of teaching and educational work of institutes**
Accredited professional panels for class teachers, teachers, professional staff and directors of institutions that work in the Serbian education system.
- **The place and role of teaching about healthy living in the processes of educational and pedagogic work**
Professional meetings for teachers.
- **The use of drama pedagogy in education**
Professional meetings for teachers.
- **Development of multicultural ambience in educational institutions**
Professional meetings for teachers.

Possible directions of further cooperation:

The project EU - Teaching and learning from each other, initiated by the local government of Kanjiža and implemented within the framework of the Europe for Citizens Programme in 2013-2014, proved to be an action necessary for a more efficient cooperation and exchange of experience in education, sport, education and in youth culture in the network of sister cities.